

Beleid inzake belangenconflicten van het DBRIC

Definitie: Met betrekking tot beslissingen genomen door het bestuur van het DBRIC, dat onder andere als taak heeft om financiering toe te kennen na ontvangst van aanvragen van onderzoekers of onderzoeksinstellingen, wordt een belangenconflict gedefinieerd als een situatie waarin financiële overwegingen of andere persoonlijke overwegingen de potentie hebben om de professionele oordeelsvorming en objectiviteit in gevaar te brengen of te beïnvloeden. Er is sprake van een kennelijk belangenconflict wanneer een redelijk persoon van mening is dat het oordeel van een beroepsbeoefenaar naar alle waarschijnlijkheid in het gedrang komt. Bij een mogelijk belangenconflict gaat het om een situatie die kan uitgroeien tot een daadwerkelijk belangenconflict. Het is van belang op te merken dat het al dan niet bestaan van een belangenconflict in principe los staat van de vraag of beslissingen daadwerkelijk worden beïnvloed door een persoonlijk belang. Een belangenconflict impliceert alleen de mogelijkheid van bevooroordeeldheid, niet de waarschijnlijkheid.

Verskillende soorten belangenconflicten: Een belangenconflict kan financieel, wetenschappelijk, persoonlijk, politiek/religieus/filosofisch of institutioneel zijn.

1. Van een financieel conflict is mogelijk sprake wanneer er bij rechtstreekse subsidies, vergoedingen (waaronder recensie- en schrijfhulp, lezingen en getuigenverklaringen van deskundigen), honoraria, reisondersteuning voor het project, apparatuur of wat dan ook van waarde (royalty's, patenten, geschenken of aandelen) een relatie bestaat tussen de subsidieaanvraag en (familieleden van) de beoordelaar.
2. Van een wetenschappelijk belangenconflict kan sprake zijn wanneer de gepubliceerde of anderszins algemeen bekende opvattingen van de beoordelaar over het onderwerp van de aanvraag strijdig zijn met die van de aanvrager of de inhoud van de subsidieaanvraag.
3. Een persoonlijk belangenconflict kan betrekking hebben op relaties met familie, vrienden, concurrenten en collega-onderzoekers, omdat zij een link hebben met het voorgestelde project.
4. Een politiek/religieus/filosofisch conflict met de auteur(s) en/of de inhoud van het voorgestelde project moet worden gemeld wanneer redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een dergelijk conflict van dien aard is dat dit het professionele oordeelsvermogen en de objectiviteit in gevaar brengt of beïnvloedt.
5. Bij een institutioneel belangenconflict kan de verbondenheid direct of indirect zijn. Een direct conflict doet zich voor wanneer de beoordelaar een arbeidsrelatie of contractuele link heeft met de instelling die de subsidie aanvraagt. Van een indirecte relatie is sprake wanneer een onderzoeksproject beoogt een product te onderzoeken, te beoordelen of te testen van een organisatie die zelf de instelling financiert waar dergelijk onderzoek zal worden uitgevoerd. (Aangepast overgenomen uit ICMJE en Johnson (2010), JMPT (33), 2, pag. 81-86)

Verklaring: Als eenmaal is vastgesteld dat sprake is van een belangenconflict, dient dit te worden aangegeven door een lid van de raad van bestuur of van de Academische Adviescommissie (AAC) zodra blijkt dat een dergelijk belangenconflict mogelijk aanwezig is. Wanneer een lid van de raad van bestuur of van de AAC meldt dat er geen sprake is van een belangenconflict, dient dit als volgt te worden verwoord: *"Ik heb het beleid van het DBRIC met betrekking tot belangenconflicten gelezen en begrepen en verklaar dat, naar mijn beste weten en overtuiging, een dergelijk conflict niet aanwezig is."*

Schorsing/vervanging: De voorzitter van het bestuur kan, na raadpleging van de leden van het bestuur en/of de AAC (al dan niet in aanwezigheid van de persoon op wie het belangenconflict betrekking heeft), beslissen om het lid te schorsen of te verwijderen uit dat specifieke beoordelingsproces wanneer wordt aangenomen dat het belangenconflict het besluitvormingsproces waarschijnlijk zal beïnvloeden. Wanneer het bestuur het noodzakelijk acht om dit te doen, kunnen de bestuursleden een voldoende gekwalificeerd persoon coöpteren de plaats in te nemen van het aldus geschorste of verwijderde lid gedurende zijn of haar afwezigheid.

In het geval dat de voorzitter van het bestuur zelf een belangenconflict aangeeft, dient hij zichzelf uit het besluitvormingsproces te verwijderen. Indien hij dit weigert, kan tot zijn schorsing of verwijdering worden besloten bij meerderheid van de bestuursleden.

Rechten van het bestuur: Wanneer wordt aangetoond dat een belangenconflict opzettelijk is verzwegen door een lid van het bestuur en/of de AAC of door iemand die namens het bestuur handelt, ofwel tijdens de behandeling van de aanvraag ofwel daarna, behoudt het bestuur zich het recht voor om beurzen op te schorten, in te houden of te annuleren en/of actie te ondernemen om reeds gedane betalingen terug te vorderen als men van mening is dat het belangenconflict zo ernstig is dat eventuele uitkomsten van het onderzoek negatief kunnen worden beoordeeld door de bredere onderzoeksgemeenschap.

Versie 2020.